

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse regulatu de 2 ori, si Fóiea una data pe septemana, ad. Mercurea si Sambet'a. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f., po diumetate anu 5 fr. austri. in laintrulu monarchiei. Pentru tieri straine 15 f. pe unu anu séu 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatória. Se prenumera la tóte poste c. r., cum si la toti cunoscüti nostri DD. corespondenti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. aust. Taps'a se cere inainte.

Nr. 57.

Brasovu, 19. Iuliu 1861.

Anulu XXIV.

Rescriptul regescu catra diet'a Urgariei.

Noi Franciscu Iosifu din gratia lui Dumnedieu imperator al Austriei, rege apostolicescu din Ungaria, Boemia, Galicia si Lodomeria, rege Lombardiei, Venetiei, Illiriei; archiduce Austriei s. c. l.

Baroniloru remnului, staturilor eclesiastice si mirenesci si reprezentantilor credintiosului nostru remnu Ungaria si ai partilor impreunate cu ea, cari s'au adunatu la diet'a conchiamata pe 2. Aprile 1861, salutare si a Nôstra gratia.

Iubitilor si credintiosilor! Dupa ce magnatii si staturile adunate in dieta n'au interdiatu cu datorica promptetia a face destulu provocarei Nôstre indreptate catra ei in rescriptul Nostru din 30. Iuniu, spre a Na susterne prea supusa adresa indreptata catra noi in astufeliu de forma, ca primirea aceleasi se se pôta uni si cu demnitate coronei, care trebue necurmatu se o aperam in contra la veri, ce atacu, catu si cu drepturile Nôstre de domitoriu ereditate, — despre cea ce Noi neamu si respicatu preainalt'a Nôstra multumire Magnatoru si representantiloru adunati, avemu bucurie a ne poté dechiara conformu dorintiei si datei Nôstre promisiuni cu tota sinceritatea asupra intrebarilor celoru prea importante cuprinse in pomenit'a adresa, pentru ca asia, pe temeiul unei desluciri deschise si resolute se se pôta perveni la o delaturare selutara si duratoria a dificultatilor domnitoriei.

Cu conchianarea dietei presente dorinu a deschide drumul acela, pre care impede caminte, ce stau in drumu regimului constitutionalu alu regatului Nostru Ungaria, se se redice pe calea legei, si repórtele sustatórie intre acelasi si intre celealte tieri ale Nôstre, care se deriva din nedespartiver'a loru legatura, potrivit cu pretensiunile intregei monarchie, prin potestatea legislativa se se regulede astufeliu, ca decretat ce trebue se se face spre scopulu acesta; se se potrivescu cu simtiemintele natiunel; si problemele, ce suntu neasumatu a se indeplini, se'si afle rezolvarea loru pre calea desigerei legale a dietei, eschidiendu de aici ori ce altu modu de deslegare.

Déca in precitat'a adresa a staturilor si representantilor tieriei se pomenesce de diplom'a Nôstra din 20. Octombrie astufeliu, ca cum ea aru sta in apriga contradicere cu autonomia Ungariei cea ascurata prin sanctiunea pragmatica, Noi, ce e dreptu, recunoscemu, ca dupa diplom'a de susu diet'a Ungariei va ave pe viitoru a se consulta asupra aceloru negotie, ce se tienu de asiediare contributiunei si acelora, care se tienu de tipulu, modulu si ordinea datoriei militarie intrunu tipu deosebitu de legile de mai inainte, ad. laolalta cu ceilalti representanti constitutionali ai intregului imperiu, totusi de aici nu potem deduce pericitarea garantiloru autonomiei constitutionale a Ungariei, ci mai vertosu trebue se asteptam numai consolidarea loru in urm'a impreuna intielegerei, ce va esi din consultarile comune cu libere alesii representanti ai celoralte regate si tieri ale Nôstre despre interesele imprumutate, si preagratosu facemu atenti pe magnatii si representanti adunati in dieta atatu spre acea, ca influint'a loru se estindea mainante numai la o mai mica parte a generalei asiediari de contributiuni, dar' nu la tóte speciele de negotie de contributiune si finantie, precum in poterea diplomei va fi in viitoru — catu si la sunetulu sanctiunei pragmatice primite in articulele de lege si din anul 1723, care nu numai pentru acea au intratu in vietia, pentru ca se potenu apera mai cu succesu remnului nostru Ungaria de atacurile lui din leuntru si din afara si de incurcarile intreremnului ce lesne se acijsa si su binecunoscute tieriei, ci si pentru ca se se castige pentru imprumutata contielegere si unire cu celealte remne si tieri ale nôstre unu punctu de aperare comunu cu atata mai puternicu.

Literele nôstre regale convocatore la diet'a de facia au si dove. ditu, ca avemu tare vointia a sustinen datin'a in privint'a diplomei de incoronare, intocma precum cu scopu de a linisti animele cele interitate si de a delaturá temerile celea nefundate si recuoscemu in facia lumiei, ca remnului Nostru Ungaria e a se guverná intr'o forma propria, corespondienta constitutionei cei vecchi, atatu in privint'a personalitatiloru, catu si a sistemei si a formei, ca prin urmare contopirea tieriloru tienetorie de corona s. Stefanu in cealalta monarchia nu jace in cugetulu Nostru si e departe de anima nostra. De aici potem acum, ce e dreptu, deduce negresitu o administrare autonoma a negotieru interne ale tieriei, dupa cum aceasi prin articululu de lege 10. din

1790 e ordinata, inse nicidcum nu resulta deaici, cumca legatint'a cea nedespartivera, sustatória intre remnului Nostru Ungaria si celealte remne ale nôstre, sta singuru numai in unitatea casei domnitorei seu ca ea formedia numai o uniune personala, care surmatiune se refrage chiaru prin pusetiunea de dreptu de statu alu remnului Nostru Ungaria essita faptualminte din legi si din istoria.

Unitatea tronului, conducerea armatei si conducerea centrala a finantelor comune ale intregului Nostru imperiu suntu urmarile cele naturali ale sanctiunei pragmatice, care tipsédia nedivisibilitatea si nedespartibilitatea monarchiei; si precum remnului Nostru Ungaria facia cu tierile straine, incepundu dela suirea pe tronu essecutata de cas'a Nôstra demnitória, neci odata a fostu specialminte representatu, si si acutu sub numele imperiului austriacu — in cerculu mareloru poteri europene — totudeuna se cuprinde dimpreuna cu celealte remne si tieri ale Nôstre, tocma asia avea Ungaria ne'ntrecurmato a contribui la comunele cerintie ale intregului Meu imperiu s ia luá parte la jertfele, care in urmarea evenimentelor belice se adusera prin poporele monarchiei Nôstre, precum se vede din art. de lege 63. 1741, 2. 1796, 1. 1805, 2. 1807, 6. 1808, si din alte legi. —

Prin sortea, in care a traitu la olalta de trei secole incôcs suptu unu regim comunu remnului Nostru Ungaria cu tierile intregului Nostru imperiu, a intratu elu intr'o legatura cu multu mai strinsa, decat ce s'aru poté numi aceasta unire: o uniune personala.

Aceasta legatura mai intima se desemna chiaru in art. de lege 1. si 2. din anulu 1723 atatu in cuvintele catu si in urmarile loru. Se mai revoca nu numai articulii de lege 21 si 98 din acelasi anu in §. loru alu 3-lea si articlii 104 si 114 la acelasi regim centralu, care conducea negotie comune cu cele ale celoralte tieri ale monarchiei, si legislatiunea unguresca a datu in §. 4 alu art. din anulu 1741 unu testimoniu stralucit despre ingrijirea ei pentru garantarea comunitatii intrege ale imperiului, prin care (testimonia) aceiasi (legislatiune), tocma pentru ca supremulu guvernul alu Ungariei se nu se conduce deosebitu de guvernului celoralte parti ale imperiului — si in contradicere cu art. 2 din anulu 1485 citatu in propusetiunea dietala in drivint'a dreptului de tutoratu alu palatinului — numi pe imperatul Franciscu serinismulu barbatu alu Mariei Theresiei de gloriosa memoria nu numai de coregentu, ci pentru casu de minoritatea eredelui de corona, si pentru Ungaria de tutoru legiuitu, pentru ca elu cu potestatea paterna si tutorala se pôta guverná Ungaria, ca si celealte parti ale monarchiei.

Conducerea si administrarea comuna a trebilor belice si financiale se documenteda printr'unu siru intregu de fapte complinite, care cu concepte unei uniuni personale nu se potu impacá, si §. 4 alu art. de lege 4. din anulu 1741, in care tier'a cere denumirea de membri unguresci in ministeriulu de statu, neci ca s'aru poté esplica fara de o mai strinsa uniune.

Cu legile din a. 1848 vrea ce e dreptu (magiarii) a aduce in vietia uniunea personala, in contradicere nu prea puçina cu dechiararea virita in precuventarea legilor ecestor'a: ca unitatea coronei si in datorirele facia cu monarchia se se pastredie neavamate; chiaru esecutarea legilor acestora indatasu in prim'a diumetate de anu a pusula lumina periculele, care amenintá intregulu Nostru imperiu cu Ungaria cu totu numai pentru aceea, pentru ca deplina contemporane a dreptului publicu si a istoriei Ungariei vrea (magiarii) a tineri sustinerea tuturor statului intre angustulu cercu de activitate a uniunei personale.

Acesta desbinare casiună eguduituri pline de periculu, care adusa cu sene necesitatea de a aplica unu altu sistemu de administratie si de a scoate din vieatia institutionile constitutionale a le Ungariei.

Inse, dupa ce prin diplom'a Nôstra din 20. Octombrie 1860 din pleniputint'a regesca amu datu ascurantia despre restituirea constitutionei ungare pe lunga conditiuni si marginiri, care jacea in interesu tronului si alu imperiului Nostru si care la introducerea institutiunilor constitutionale si in celealte regate si tieri sunt neapeterminate, pentru ca se aducemu iu deplinire din partene acesta ascurare, amu pusul eara la locu atatu constitutionea vechia a comitatelor, catu si deregatoriele gubernementale ungare, si asia amu conchiamatu die-ta acesta, pentru ca pe calea legislatiunei, ori pe basea propositiune-

loru regesci, ori prin propunerি dietali se se mediulocésca o resolva-re corespudietória a prea importantelorу probleme, cuprinse in di-plom'a nóstra din 20. Octombrie 1860 si in resolutiunile nóstre totu-de atuncia, si prin acésta se se multiumésca interesele si dorintiele tierei, si pusețiunea de dreptu de statu a Ungariei se se aduca in consonare cu pretensiunile legatuintiei cei nedespartibile si puteróse ale tuturoru tieriloru si cu pusețiunea puterei imperiului.

Totusi, fiindca magnatii si reprezentantii adunati in dieta, spre ajungerea scopului acestuia, vreau dintr'odata a pune in lucrare legile diu 1848, si, puindu pretensiunea acésta că o preconditiune neaparata, vreau a basea starea de dreptu constitutionalu a tierei numai pe aceasta, ei cauta deslegarea problemei ce li s'a incredintiatu pe un astufeliu de terenu, pre care contrastulu cu interesele cele mai de capetenia ale intregului nostru imperiu e ne'ncunguriabilu, si o inviore corespundiatore dreptelor cerintie ale binelui comunu nicidecum nu se poate ajunge. —

(Va urmá.)

Congregatiunea generala a comitatului Hunidorei, tienuta in 8. Iuliu c. n. 1861

(Capetă din Nr. tr.)

Счена de ачі дпайните е таі фртбсъ. Фрації тагіарі дпзіза війтре 9. Івліш 1861 ршінагі де нердерера де ієрі аж врятк а ре'ноі лгота, дар' п'яг звутд кв чіне, пептркъ ротънії о'аі двоіш не ла але сале. Тагіарії тоткші фпсгеваръ зпіш протестд фп контра епспчірел комітетлії спретмі де ієрі, ші ппнъндьмі дп-найнитеа комітетлії де астълі, дп каре пічі зпіш ротаніш нз ера де фадъ афаръ де 2 ренегації, се прімеште ка парте дптречі-тобре а протоколлії конгрегаціонеї цеперале din 8. Івліш. Актуа неконтрвразді де ротані каре де каро се дптречеа кв ораторія; ппраіеа літба тагіаръ, Фръ а фі дптрервпть кв: „се аззіміші ротънеште;“ не дптрекьте се densimiaш комісіоні центрі фа-черера де адресъ ла Маіестате, пептрз denerareа контрівзіонеї, пептрз де а фаче офтърі ла пърінції патріеї din dieta Ծнгаріеї, пептрз зпікае, ші пептрз де а ла ла цертраптаре каїса паді-валітъділорѣ де съб корона Ծнгаріеї. Дп ачестеа комісіоні ч. р. таїцістръ посталд фпкъ е alecъ, де каре опоре тагіаръ фпсгфле-ціт, кв чоле таі асупрітобре фпкрітінпрі се еспектора дпайнитеа тагіарілорѣ асупра іntelіciпceї ротане, ші таі кв сеімъ асупра ды Ioane Країнікѣ, асупра къргіа аж черутк екопатріареа, фіндкъ ар фі емікаріз din Шрініпате, ші се шіръ, зіче: Iosifъ Веліска: къ ієрі кънді аж ворбітк ші аж контрвратд adзінареа нз л'аі дп-кісіш комітеле спретмі (?) Dнпъ ачестеа іnfamie фз рѣдікатд Dn. Iosifъ Веліска ші трактатд де пресінції тагіарі кв: „Eljen mi helyes“

Дѣпъ ачесте днсъфледії фіндѣ фраџії mariapі се скваль Ладидлаш Макраі, капълѣ хонвеziорѣ Кошкіані din комітатъ Хенедопел ші пропъсе, ка челѣ таі таре фо-бујтогато Георгіе Чаклані съ се делътре din постълѣ de в. коміте, сѣ ѿ се свспендеze; ачеста аѣ зic'o ши de ыпѣ алтѣ атплоіатѣ ротъпѣ, днсъ пътеле пѣ i л'аѣ спасѣ. — Кам аша пріптрѣ еле фѣ комѣтътъ компатріотъ таріарѣ de врео къціва таріарѣ, днсъ de че? паштіѣ, побе къ леаѣ фостѣ de елѣ тіаъ, ка цигапълї de пілъ. Аша даръ зіза a 9. Ісліѣ фраџіорѣ таріарѣ леаѣ фостѣ таі сеніпъ швесель.

Дп 10. Іслів аж одихнітъ, дп 11. еаръ с'аж адгнатъ пентр
автентікареа протоколыі шедингелоръ, зnde Dn. Георгіе Чаклан
аззиадъ челе дптьшплате din 9. Іслів ші цілтате де кътръ фраді
шагіарі дп контра інтереселоръ роітъпе пацівалае, се преосепті
ші la четіреа протоколыі монгрегаціїнеі цеперале ші шединге
комітетыі din 9. Іслів, — зnde въ Фссе де Фауль — спре зімі-
реа лоръ фаче бртъброле обсервърі ші деклараціі:

1) Nr. 11 алă протоколът конгрегаціонен членерале, зnde се
вдъче днайште борвіреа жъделът прімаріс Dn. Георгіе Філіпъ, дн
каре се комбатъ лециле din an. 1848, ка adscе de noi фъръ de
нои, къ ар фі фостъ спріжінітъ пътнаї de бреткари рошъни, 'з de-
кларéзъ de неавтентікъ ші aninatъ пептър de a потé ашъці опи-
нія пъвлікъ, ворвіреа D. Геор. Філіпъ жъделът прімаріс ал фоотъ
спріжінітъ de тóть рошънішеа че ера фадъ la ачееа конгрегаціоне,
елъ n'a борбітъ алъ, декътъ ачееа че ал претіпсъ 40 mil de
рошъни la Блажъ дн кътпвлъ лібертъціи la an. 1848. 15. Маіз.
Ачееа че с'ал ворбітъ дн конференца dela Сібілъ, dela Алба-Ізвіа
de кътръ репресентанціи рошъни. Кааса рошанъ националь съ се-
штіе, къ астъзі е каасъ solidarъ, ші дн контра еї пътнаї iniimi-
кълъ пачеі ші реагатълъ таі пôte ворбі.

2) Че се ѹине de partea protestantilor dată de comunitatea L. Mackrai și consorțiul în cadrul episcopiei comitului Spremă, în privința decanatului copreștei congregației din 8. Iulie, nu să fie înlocuită de comunitatea comitetului din 9. Iulie a devine decană a aceea; pentru că totuși aceia ar devine patru preoți protestanți

ка към ар фі парте ұптрекітіре а протоколын копгрегаціонеі. Карі аш ші съвскрісің ачестік протесті, мәндерді афаръ пе чеіл че п'ад фості тешебріл ачестік комітеті, карі дәпъ че ар фі бекіті о бүтеде binд а комітратіотын Л. Макраі ші ар фі тъпкаті ғында кары дө пъне, кя 1903 ішінде челе талаб абынде, съвскрінді протестілад, ері с'ад дасын а каса.

Мai ănikolo, ne fiindă ăn acelă comitetă pîcă ănă româneș
față, afară de doi reprezenteri, care din ăndemnulă intereselor
privatelor și ale partidelor la acelă comitetă, vîco-comitetele Gheorghe
Chakalăi contratăză că primirea acestei protestări ca a unei fapte ne-
legiști este făcută de noi săi, și ăn ceea ce se referă ăndeleasă
ăptregești protestări ăncîndăză reprezentări, rezervează să acorde
acestea dreptatea de a căuta o soluție în domeniul românăi cei
ăptregești la această congregație*) ănce de totă pe altă cale
mai omenescă, nu că ăndă de vînd cără de pînă săi proaspătă ab-
ordare.

3) La Nr. 59 alături de președintele comitetului din 9. Iulie aduce
de copilărie de la Maiestatea regală în primul rând de la
pe totdeauna cîntre Maiestatea, pe urmă să se adreseze
ad acta a ordonanței guvernării, pe urmă să se adreseze
alegătorii la dieta din Iași, și totuși o față ofțări la pre-
ședintele parlamentului și la patruții din dieta Ungariei, ca să se iose la dec-
baterei civescării naționalor, pe urmă să piene și alele, — totuși
acestea fiind reprobate de către comitetul din 9. Iulie, și în același
comitetul de făcătoare, G. Ciaklani le declară de primul rând
nerecunoscibile, pe urmă să se adreseze de la
făcătoare de noi fără de noi, și la copilaia acestei reprobări D.
G. Ciaklani încercă protestul, și se va cîlăi o față o arătare
la Maiestatea, săvădării de la împăratul din comitetul lui Habsburg-
Orléans, către traktatul olandez mariajului (opriționat de către?), care
are avut pînă în 5000 de oameni și pînă în 180 de români; mai
înțeles că românii — zice — românii voiesc și pretind că
civescării să aibă naționalitate, și că patruții să se adreseze
problemei mai întîi de la președintele mariajului, să se iose la
copilaia adusă de la Bălăgeș, Săvădării și Alba Iulia.

4) Віче-комітеле Георгів Чіаклані чере се се стеаргъ din листа шефбрілоръ комітетавлі провізорів комітатенсъ пътеле D. Іосіф Веліска, днпъ че джесвлѣ нѣ е посесіонатѣ, ші ти квпост-кватблѣ сеѣ прочесѣ къ Хорватѣ аѣ фъкѣтѣ фпквркълі. — Апъ зре-ть чере, ка ачестеа ale сале обсервърі ші декларърі се се пъ-пъ ла претоколълѣ de actъзі, (de ші е nelegалѣ ?!) ші се се аштѣрпъ дпалтвлї гззерпнѣ. Tantae molis erat. — Г. Ч.

К а ё с а м а г і а р ъ.

Лп жърпалеле Bienei се pecnъndeа* файма телеграфікъ, къ министръл Штерлингъ ар чере десфачерен диетеи впгаре, пептракъ лп ea реокріптъл нз се прімі преа віне. — Ші позлѣ къпчеларів Форгачъ вреа съші dea demicізпea, deакъ десфачерен ар үрта тпайлте de че ар pecnъnde диета ла реокріптъ; — тпсъ впѣ ко-респ. din Bienea demintе ачеастъ штіре.

Диета 8пггрѣскъ дѣсь ва респнде ппктѣ де ппктѣ прі Deak; ші тѣпічіалітъціе сѣй конгрегаціоне кътіатенсे о'аѣ ші провокатѣ, ка се дѣе репрессентаціоні рес-тъпгѣтре ла рескраптѣ, към факѣръ къ чеѣ din 16 Іанваріе. О комісіоне de 16 депутації къ Deak дѣл Фрѣпте ва прелѣкра пропусъчівіе. — Съпремій комішн тѣлді adspacti дѣл Песта декретаръ съ речіють дѣл постѣрі, къ тѣто ачестеа зпній борѣ a demiciona дѣлъ Bai; сар'гр. Халер ком. с. din Opade декрѣп дѣл adsparea комітатѣзі, къ елѣ ші тѣпічіалітатеа дѣл пѣшіе ла пѣтерев артие се ва депѣрта din активітате. — Арістокрація пептръ плашотъ ва сфері тѣто пѣшіе ла дѣл воіель къ вре 8пѣ прецѣ. —

Капчел. гр. Форгач емісе о потъ черквяларъ кътръ котішіл
сипреті, пріп каре 'ші потіфікъ діптрареа ді постъ ші і провобъ

се фіз крідінчоші Прінчіпелі ші съ і ажте къ колкірапеа а де-
вірта педечеле въльріл бінелі патрієл. —

Есч. Са Dn. къпчеларілд трапсілвалд в. Кемені с'а дісіл да
Баден къ локтінда престе варъ кам не вр'о 8 сеітетъї. —

Есч. Са контеле Міко губернаторлд а сооіл дп Клажд, ші
се кріде, къ ар фі декірарат, къ цінереа діетеі трапсілваліче
ар фі непосівіль. Се сонъ, къ се кам кътін ші ачеотеа
персоналітъї. —

В і е н а. Дп сенарыл імперіал се чіті рескріптулд дп.
кътре Ըнгарія къ талъ въкіріе, імпресізіле Фбръ фелібріте. З
вівате се дітопаръ пептръ Маіестате. — Dieta din Istria o'a
desfășură din کакъ, къ п'а врятъ се тръшігъ депітаци ла сен-
атулд імперіал, пріп о патентъ імпер. din 14. Івлі, ші се опрі-
незъ алецері піде.

Дп шедінда din 26. Івлі а касеі депітацилоръ сенатулд ім-
періал дп десбатеріа спечіал пептръ лецеа фефаль, Вр'о п'е
ворві дп цеперал деспре компетінда касеі, деспре автономіз,
дренізі історік ші съпітагеа король военіче, дар' ф' дп 4
оп' провокатъ ла опдіна зілі ші дп вртъ се опрі а маі ворві;
ел' дпсь протестъ фацъ къ попоръле Австріе; дропта 'л' ала-
дэзъ, твоятъ ділфірікошатъ, прешедінте стрігъ: ла опдіна,
атычі воені ші полоніл пъртірі сала. Дропта отърж а штерне
о адресъ ла Імператулд снре а депірта не прешед. Xain din
восты. Тотъ ачеста не адзче ші від телеграма спечіал.

— Dieta кроацілоръ дпкъ о п'дісе аша, къ не кънділ се
отържсе тажорітатеа пептръ проектил комісіоне чептреа дп каса
вніреі къ Ըнгарія ешісеръ тоіл шаріоні, вр'о 42 de шаріоні ші
депітаци din діетъ; дпсъ dieta отърж а і провока, ка с'е съ вінь
дпдірьзітъ с'е съ'ші dee dimicione, къ се ворз адзче алціл дп
локзле, еар' прешедінте се алеце de поі дп локзле чеізъ че е-
шице. — Акът се ділгіжеск ші кроаці, възьнділ din рескріптулд
дп. кътре Ըнгарія, къ веііле констітюшіні се аплікъ п'тіл дпзъ
съпетулд пат. din 26. Фебр. ші став кътініндісе, ф'ръ а се
реколва ла отържрі дефіпітів. Акът се ділчепа ділкірк'ріле ші
к'рісле. Се фітъ п'тіл агеніл ла кардінаа лаік'ріл, ла політика
з'пітъї топархіеі ші апоі ші ла рестітутів'еа автономіеі дпзъ
дірентъ історік, къ ачестеа се кам ділопочішеск ла олаітъ. —

Граф. Форгачъ дпкъ стръмтъ къпчеларіа дп палатулд чол
векі, не каре'л дретінсе dela Maiestate ші 'л' ші прімі, къ
тотъ опніреа бар. Ліхтенфельс, каре перезінді, zice: Аша ші
се паре, ка кът (дп персона Domnul Форгачъ) с'ар фі ф'к'тъ
D. Коштъ къпчеларів. —

Cronica esterna.

Дп ажпілд віні аланце нордіче с'е дпзъ штіріле din Italіa
ші Франца дп тогтінте се кънділ Царзл къ Австрія се діл-
делегъ дп скріорі пептръ від проектил de аланцъ съпітъ, пеп-
тръ съодініреа провінціоръ полоніче шч.; не кънділ дп хрома
дескоперіе ачестеа се ръспіндеши, къ Пріп'ял Горчакофф
мініструлд de естерне ал' Рсіеі ші графблд Кіселефф міністр
пленіпотентъ ал' Рсіеі дп Франца вреаі дп каюлд ачеста аші
da dimicione: Дп апз'ял дпкъ реілчепе а се консоліда аланда
чев патралт. Наполеоні гратвлéзъ лві Вікторъ Емануелъ, пеп-
тръ прітіреа тілазлі de реце ал' Італіеі къштігатъ пріп глоріа
аршелоръ. Еар' Вікторъ Емануелъ п'є дп лаік'ріе ділв'їреа
арматеі къ 100,000 дісчілінаці.

Ділп'ятулд de стаіл de 500 тіліоне франчі се събскрісе
къ маре ентсіасітъ. —

Ділп'я Ельвідіа ші Франца с'а ескатъ від поі кон-
фліктъ, фінд'къ цеідаршеріа елв'єшіань а арестатъ від фр'пкъ пе
теріторізіл Dappentala (ші Франца ші Ельвідіа съ діл' de про-
пrietari al Dappentala). Mіnіstruld de естерне фр'пкъ а про-
гностатъ акът la консілізл федератів дп контра актіл ачествіа
ка а зпізіа че е екск'єтатъ пе теріторіз фр'пческъ. Дп Берна
domin din каса ачеста о маре ділп'ярітаре, каре се маі т'є-
реште ші пріп съв'єріле de оре din афаръ. — Реселе Neapolе
Франц ші а кътп'яратъ аічі дп Ельвідіа о віль къ палатъ ші се
аштептъ съ вінь ор аічі ор ла Баваріа, каре маі дз'єн'їл дпкъ зі
зоріое п'єште трън кътре Тіролъ, не кънділ ачеста се опніреа
la прітіреа ші респектареа лецеі протестантіче ші се декіръ
діетал'їнте, къ п'е ворз контеде п'іл фр'пт'ръ de протестантъ а
рптра пе п'єтптулд тіролескъ.

Пріпчіпателе зпіт. Б'єк'решті, 21/9 Івлі. Прігопіреа
рпконтра роітп'їоръ арделені ші въп'їені а ділчепатъ дп
аде'рб се ia dimicione марі, с'е маі віе зік'нділ, dela artikazl
Длі Г. Баріл din Газетъ, Nr. 47, не каре 'л' а преческ' в'єтъ-
н'їа Рж'п'їепіоръ, п'єра чев minciob'я а кърт'їор'їоръ dela
Златіна дп контра професор'їоръ Тіп'їа ші дп варна трактъ діл-
к'ріле ешіте din kondei Dлі I. Eliadъ, ачеса прігопіре се dic-
s'я дп п'єблік'я ка ор'їаре ал' лаік'рі, каре п'е се маі п'є п'іл
кон'їа п'іл п'єтезі. Есте преа аде'вератъ, кътък' арделені с'єт
п'іл ф'рт'е р'є въз'їді ші къ Dn. Баріл а скріс дп прічіпа ач'-

ста п'тіл а зечеа парте din кътре ар фі потвт' скріе ал'їл de аічі
din локз, кънділ п'е ар фі воітъ съ к'рде пе п'їніеа; есте дпзъ
тотъ ашеса аде'в'ратъ, кътък' п'іл роітп'їоръ к'рдатъ п'е б'єтъ
зръ дп контра арделеніоръ ші а въп'їеніоръ; зра ші прігопі-
реа віне п'тіл dela партіга гречілоръ стр'їні, dela чеі, каріл стаіл
дп с'єділ д'єк'їалоръ ші dela чеі, каріл се ч'єтъ пептръ пла-
помъ, еар' ачештъ din зръ аз о деосебітъ патішъ ас'ора Dom-
п'їоръ Maioreesk ші Лазріанъ, ал' къроръ карактеръ ші штінде
с'єділ дпкъ ле с'єтъ від гіппе дп окі. — Дп кътъ пептръ ка-
п'їл стат'ї, апоі с'їт'їеліте M. Сале дп ачестъ прівін'їу се
потъ ж'єдека ші п'тіл din ачеса ділп'їепіоръ, кътък' п'п'їл аж-
de треі op' a реопінс' dimicionea Dлі Ioanъ Maioreesk din по-
ст'їл de діректоръ ал' шк'блелоръ Ц'єр'ї роітп'їешті, кът'к' къ
M. Са тог'їда з'їа с'а дпвоітъ ка с'е к'єт'є кътъ се п'єт' маі
т'єлі арделені ла поіт'їл de ділв'їт'орі ші професоръ. Тотъ
ачеста се п'єт' zіче ші de foшtii дпзъ времі тіпіетріл al іпстр'ї-
к'їїп'їл п'їліче, афар' п'тіл de Dn. B. Boіeresk. Dіпtre върваді
шк'блелоръ Dn. Костафоръ, ка грек' че есте, не кътъ ф'сесе ші
Dлі діректоръ ал' шк'блелоръ, а діл'їрк'атъ маі т'єлі кътъ, пеп-
тр'їка, п'е кътъ п'тіл с'ар п'тіл, съ діп'їртезе не тог'ї арделені;
D'їп'їеэл дпзъ п'їл аж'єтъ, дар' п'їл п'їл п'їлі аде'сі, п'їлр'їк' а
з'їатъ шк'блелоръ ділп'їо апархіз, каре п'їл ші аре п'їрекеа дп
тотъ Европа. Dn. Eliadъ ка роітп'їл (пептръ къ д'єк'їа се скріе
Хе'їадес, адік'ї ф'їл'їл с'єр'їл, ачеста о ф'аче п'тіл din o вані-
тате де'г'їршатъ), есте стъп'їліт de o антіагіз ділп'їкошатъ а-
с'ора т'їт'їоръ арделеніоръ маі рен'їтіді, еар' маі але'сі ne Dn.
I. Maioreesk п'їл п'єт' de Dn. B. Boіeresk. Dіпtre върваді
шк'блелоръ Dn. Костафоръ, ка грек' че есте, не кътъ ф'сесе ші
Dлі діректоръ ал' шк'блелоръ, діл'їрк'атъ маі т'єлі кътъ, пеп-
тр'їка, п'е кътъ п'тіл с'ар п'тіл, съ діл'їртезе не тог'ї арделені;
D'їп'їеэл дпзъ п'їл аж'єтъ, дар' п'їл п'їл п'їлі аде'сі, п'їлр'їк' а
з'їатъ шк'блелоръ ділп'їо апархіз, каре діл'їрк'атъ маі т'єлі
de sine cura, ші дпзъ ведеа de але' с'єк'ліе літераріе. D'ї-
к'їа Dn. I. Maioreesk дпзъ діл'їрк'атъ маі t'єлі din 17. Iunie?),
апоі ачеста се діл'їрк'атъ в'єт'їдатъ п'тіл din прічіна лві Eliadъ,
кареле се діл'їрк'атъ а тіп'їл дпзъ Абечедаръ дп 80 тіл есем-
п'їларе, з'їасе плата ділп'їр'ї, дар' т'їп'їр'їсе п'тіл 30 тіл, еар' маі
дек'їр'їнділ лві ас'ор'їші а елабора о історіа а патріеа пептръ
шк'блелоръ, воі а прішіл вапі діл'їрк'атъ, ф'ръ ка с'е dea карт'їа гата, пре-
к'їл п'е а датъ атъеа ал'їеа діл'їрк'атъ ші п'їл одатъ с'їл'їршітъ,
діл'їр'їнділ dela трад'їчераа актор'їоръ класіч дп a. 1836 п'їл
ла Б'їл'ї ші Б'їл'ї че *) Ач'єтъ діл'їр'їоръ а трев'їтъ
съ dea с'їт'їелі атъеа маі греа, къ кътъ къ D. Eliadъ дпкъ есте
тет'їръ ал' Европе шк'блелоръ, dela каре denindі ас'ем'їеа dic-
п'їс'їч'ї. Dn. Eliadъ се ф'їл'їр'їешті, къ п'е п'єт' с'єф'їр'ї се
п'їл'їашті ші п'є від'ї, i се п'їл'їчеште tot'їодатъ, ка ті кътъ дп
роітп'їл арделені ар веде tot'ї п'тіл іес'її din Roma. № п'є
п'їт'їл т'їра де'т'їл, кътъ Dn. Eliadъ кареле ка п'їл'їор'їаштъ че
ф'сесе, т'їтъ каріера са аре съ шіо т'їл'їт'їштъ п'тіл арделе-
ніл'їл Георгіе Lazаръ, кареле odinio'ръ ера пе ачі съ діл'їр'їе
діл'їр'їе з'їа дп Blажъ, къ о п'їт'їо'къ „п'їл'їаштъ“, кареле т'їтъ
штіп'їа ші к'їл'їзра са 'шіо траце п'тіл dela „п'їл'їаштъ“, adіk'ї
dela Fранц'ї, къ каріл а к'їл'їр'їатъ маі nainte de р'їв'їл'їзп'ї
ші, діл'їр'їе каріл а п'їт'їр'їатъ атъеа anil (ла Parіс), — акът діл-
п'їр'їодатъ аж'єтъ від „православікъ“ атъеа de шаре ші с'їл'їршітъ,
не кътъ п'е есте п'їл'ї к'їар'ї к'їл'їр'ї греческ' ші чол'ї р'їсеск', съ
ал' къроръ протекто'р'їатъ ші оп'їроп'їе съ к'їл'їр'ї шол'їаво-р'їш-
п'їл'ї діл'їр'їе къ п'їл'їор'їл'ї ші къ D. I. Eliadъ, апоі ia ла г'їп'ї
п'є арделені ка пе б'їеніл чеі маі пер'їло'ї п'їл'їр'їе в'їс'їр'ї ші
статъ. (Bezi „Консерваторъ“ din Dech. a tr.) Ф'їл'їе в'їе ф'аче
Dn. I. Eliadъ, къ ка право'їлавікъ ші стат'їор'їкъ пе л'їп'ї к'їл'ї-
р'їе стр'їв'їп'їл есте гата de a o ап'їра пе ачеса къ с'їл'їе ші
къ в'їд'їа са; ед' дпсь іаш'ї оф'їтъ ка Dлі съ діл'їр'їе т'їл'ї-
р'їе ка dela partea moral'ї а к'їар'їl mi — a t'їnep'їl шк'блел-
т'їа че ек'їе ачеста л'їар п'їт'їа аж'єтъ ші b'їе, d'їк'ї Dлі
ла в'їд'їа de ap'ї 60, дп каре се аф'ї а'ар'ї с'їл'їз'ї, апоі х'їро-
ton'їндіе ар'їа с'їл'їе ока'їл'їл'ї шір'їополіе ц'їр'ї, дп каре
рап'їл'ї ші к'їл'їате в'їор'ї iap'ї de o partea a d'їл'їр'їе ар'їа
in-
к'їїп'їа de a o ап'їра пе ачеса къ с'їл'їе ші
къ в'їд'їа са; ед' дпсь іаш'ї оф'їтъ ка Dлі съ діл'їр'їе т'їл'ї-
р'їе ка dela partea moral'ї а к'їар'їl mi — a t'їnep'їl шк'блел-
т'їа че ек'їе ачеста л'їар п'їт'їа аж'єтъ ші b'їе, d'їк'ї Dлі
ла в'їд'їа de ap'ї 60, дп каре се аф'ї а'ар'ї с'їл'їз'ї, апоі х'їро-
ton'їндіе ар'їа с'їл'їе ока'їл'їл'ї шір'їополіе ц'їр'ї, дп каре
рап'їл'ї ші к'їл'їате в'їор'ї iap'ї de o partea a d'їл'їр'їе ар'їа
in-
к'їїп'їа de a o ап'їра пе ачеса къ с'їл'їе ші
къ в'їд'їа са; ед' дпсь іаш'ї оф'їтъ ка Dлі съ діл'їр'їе т'їл'ї-
р'їе ка dela partea moral'ї а к'їар'їl mi — a t'їnep'їl шк'блел-
т'їа че ек'їе ачеста л'їар п'їт'їа аж'єтъ ші b'їе, d'їк'ї Dлі
ла в'їд'їа de ap'ї 60, дп каре се аф'ї а'ар'ї с'їл'їз'ї, апоі х'їро-
ton'їндіе ар'їа с'їл'їе ока'їл'їл'ї шір'їополіе ц'їр'ї, дп каре
рап'їл'ї ші к'їл'їате в'їор'ї iap'ї de o partea a d'їл'їр'їе ар'їа
in-
к'їїп'їа de a o ап'їра пе ачеса къ с'їл'їе ші
къ в'їд'їа са; ед' дпсь іаш'ї оф'їтъ ка Dлі съ діл'їр'їе т'їл'ї-
р'їе ка dela partea moral'ї а к'їар'їl mi — a t'їnep'їl шк'блел-
т'їа че ек'їе ачеста л'їар п'їт'їа аж'єтъ ші b'їе, d'їк'ї Dлі
ла в'їд'їа de ap'ї 60, дп каре се аф'ї а'ар'ї с'їл'їз'ї, апоі х'їро-
ton'їндіе ар'їа с'їл'їе ока'їл'їл'ї шір'їополіе ц'їр'ї, дп каре
рап'їл'ї ші к'їл'їате в'їор'ї iap'ї de o partea a d'їл'їр'їе ар'їа
in-
к'їїп'їа de a o ап'їра пе ачеса къ с'їл'їе ші
къ в'їд'їа са; ед' дпсь іаш'ї оф'їтъ ка Dлі съ діл'їр'їе т'їл'ї-
р'їе ка dela partea moral'ї а к'їар'їl mi — a t'їnep'їl шк'блел-
т'їа че ек'їе ачеста л'їар п'їт'їа аж'єтъ ші b'їе, d'їк'ї Dлі
ла в'їд'їа de ap'ї 60, дп каре се аф'ї а'ар'ї с'їл'їз'ї, апоі х'їро-
ton'їндіе ар'їа с'їл'їе ока'їл'їл'ї шір'їополіе ц'їр'ї, дп каре
рап'їл'ї ші к'їл'їате в'їор'ї iap'ї de o partea a d'їл'їр'їе ар'їа
in-
к'їїп'їа de a o ап'їра пе ачеса къ с'їл'їе ші
къ в'їд'їа са; ед' дпсь іаш'ї оф'їтъ ка Dлі съ діл'їр'їе т'їл'ї-
р'їе ка dela partea moral'ї а к'їар'їl mi — a t'їnep'їl шк'блел-
т'їа че ек'їе ачеста л'їар п'їт'їа аж'єтъ ші b'їе, d'їк'ї Dлі
ла в'їд'їа de ap'ї 60, дп каре се аф'ї а'ар'ї с'їл'їз'ї, апоі х'їро-
ton'їндіе ар'їа с'їл'їе ока'їл'їл'ї шір'їополіе ц'їр'ї, дп каре
рап'їл'ї ші к'їл'їате в'їор'ї iap'ї de o partea a d'їл'їр'їе ар'їа
in-
к'їїп'їа de a o ап'їра пе ачеса къ с'їл'їе ші
къ в'їд'їа са; ед' дпсь іаш'ї оф'їтъ ка Dлі съ діл'їр'їе т'їл'ї-
р'їе ка dela partea moral'ї а к'їар'їl mi — a t'їnep'їl шк'блел-
т'їа че ек'їе ачеста л'їар п'їт'їа аж'єтъ ші b'їе, d'їк'ї Dлі
ла в'їд'їа de ap'

